

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool - Voorzienigheid te
ANDERLECHT**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 3939

Instelling Vrije Basisschool - Voorzienigheid

Directeur Katia VAN LYSEBETH

Adres Georges Moreaustraat 104 - 1070 ANDERLECHT

Telefoon 02-523.30.38

Fax 02-523.39.69

E-mail voorzienigheidsschool@gmail.com

Bestuur van de instelling Vrije Kath. Scholen Anderlecht

Adres Resedastraat 61 - 1070 ANDERLECHT

Scholengemeenschap ANeMOon

Adres Adolphe Willemysstraat 213 - 1070 ANDERLECHT

CLB Vrij CLB Pieter Breughel

Adres Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK

Dagen van het opvolgingsbezoek 19-09-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 19-09-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 19-09-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Veronique BILTEREYST

Teamleden Johan LAMOTE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	4
3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	4
3.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie	5
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming.....	7
3.5 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	9
3.6 Inbreuken op de regelgeving	9
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	9
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 16-09-2013 tot 19-09-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 19-09-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

muzische vorming

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'
- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is doelgericht. De onderwijzers koppelen het onderwijsaanbod aan de ontwikkelingslijnen binnen de verschillende domeinen van het leergebied. Ook de evaluatiepraktijk is afgestemd op de ontwikkelingslijnen. De kleuteronderwijzers ondersteunen de kleuters doelgericht in hun ontwikkeling.

3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is doelgericht. De onderwijzers koppelen het onderwijsaanbod aan de ontwikkelingslijnen binnen de verschillende domeinen van het leergebied. Ook de evaluatiepraktijk is afgestemd op de ontwikkelingslijnen. De kleuteronderwijzers ondersteunen de kleuters doelgericht in hun ontwikkeling.

3.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie

Curriculum	In samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst bestudeerde het
Onderwijsaanbod	team van de kleuterafdeling de verschillende referentiekaders en de toepassing
<i>Referentiekader</i>	ervan bij de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod.
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	Uit de planningsdocumenten blijkt dat de doelenselectie gebeurt op basis van
<i>Brede harmonische vorming</i>	de leerlijnen in het referentiekader, wat een sterkere doelgerichtheid
<i>Actief leren</i>	garandeert.

De afspraken over de inhoudelijke invulling van de thema's en de graduele opbouw van het aanbod ondersteunen een gelijkgerichte en ontwikkelingsgerichte werking. Zowel binnen de verschillende klassen als over de klasgroepen heen sluit het onderwijsaanbod aan bij de verwachtingen van de leerplannen en het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De gemaakte afspraken zorgen er eveneens voor dat alle domeinen evenwichtig aan bod komen. Over de volledigheid van het aanbod hebben de kleuteronderwijzers voor hun eigen klas een vrij goed beeld. Op schoolniveau ontbreekt echter een doelgerichte inventarisatie en bewaking van de doelenselectie. De oorzaak hiervan ligt bij het digitale plannings- en kindvolgsysteem dat de kleuteronderwijzers niet allemaal optimaal gebruiken.

De kleuteronderwijzers werkten samen met de begeleiders van de Brusselse ondersteuningsdienst om het taalvaardigheidsonderwijs te versterken. Binnen de thematische werking besteden ze uitdrukkelijk aandacht aan woordenschatontwikkeling. Een kijkwijzer ondersteunt de woordenschatdidactiek en helpt hen om relevante (wiskundige) begrippen, themataal en schooltaal te selecteren en aan te bieden. Binnen de themawerking zetten de kleuteronderwijzers eveneens stappen om de talige inrichting van de hoeken krachtiger uit te bouwen.

Materieel beheer	Zowel voor Nederlands als voor wiskundige initiatie bieden de
Uitrusting	kleuteronderwijzers voldoende ontwikkelingsmaterialen aan voor het
<i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

Bijzondere aandacht ging naar de rijke aankleding van de winkelhoek die vooral bij de oudste kleuters een opvallende plaats in het aanbod krijgt.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers investeerden in een doelgerichte evaluatie. Ze maken afspraken om gelijkgericht te observeren en stemmen de observaties af op de vooropgestelde doelen. Doordat de kleuteronderwijzers frequenter en meer doelgericht observeren, is het voor hen duidelijk op welk ontwikkelingsniveau de kleuters zich bevinden voor de verschillende domeinen van Nederlands en wiskundige initiatie.
	Naast de observaties geven de resultaten van de gestandaardiseerde tests informatie over de vorderingen van de kleuters. De analyse van deze testresultaten gebeurt echter nog maar weinig diepgaand waardoor kansen blijven liggen om van daaruit de klaspraktijk bij te sturen.
	Om continuïteit in de opvolging te garanderen, verzamelen de kleuteronderwijzers alle informatie over een kleuter in een digitaal kindvolgsysteem.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De kleuteronderwijzers investeren in doordachte overgangsgesprekken zodat er bij het begin van het schooljaar zo weinig mogelijk kostbare ondersteuningstijd verloren gaat. Daarnaast vormen de resultaten van de observaties en de genormeerde tests in toenemende mate de basis voor de leerbegeleiding. Klasleerkrachten en klasondersteuners overleggen geregeld en komen tot concrete en doelgerichte besluiten en afspraken waarmee ze de kleuter kunnen ondersteunen in zijn ontwikkeling. De klasinterne ondersteuning door zowel de klasleerkracht als de zorgleerkrachten wint hierdoor aan doelgerichtheid.
	De kleuteronderwijzers besteden meer aandacht aan de ouderbetrokkenheid om zo de kleuterparticipatie te bevorderen.
	Het team van de kleuterafdeling is er zich van bewust dat duidelijke inhoudelijke afspraken over een heldere planning op school-, klas- en kleuterniveau de stabiliteit in de (zorg)werking verhoogt.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	De voorbije jaren investeerde het schoolteam op een planmatige wijze in een intensief ontwikkelingstraject. Zowel de samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst als de ondersteuningsdienst voor het Brusselse onderwijs leidde tot een zichtbaar resultaat op de klasvloer.
	De feedback die de kleuteronderwijzers af en toe kregen op hun didactisch handelen en op hun klasinrichting vormt een meerwaarde.
	Het team van de kleuterafdeling verdient waardering voor het geleverde werk. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het positieve ontwikkelingsproces dat de teamleden doormaakten ook de toekomstige schoolwerking gunstig kan beïnvloeden en de degelijkheid van de onderwijskwaliteit blijvend kan verzekeren.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De onderwijzers bereiken met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. Ze bewaken de volledigheid van het aanbod en het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Gelijkgerichte afspraken ondersteunen de opbouw en de gradatie van het onderwijsaanbod. Het evaluatiesysteem laat toe om de ontwikkeling van de muzische talenten van de leerling op te volgen.

Curriculum	Het schoolteam werkte samen met de pedagogische begeleiders van het eigen
Onderwijsaanbod	net om het ontwikkelingstraject voor muzische vorming gestalte te geven.
<i>Referentiekader</i>	Tijdens studiedagen en personeelsvergaderingen bestudeerde het schoolteam
<i>Planning</i>	de visie en de uitgangspunten van het leerplan en de verschillende
<i>Evenwichtig en volledig</i>	deelleerplannen. Het verwierf inzicht in de kenmerken van kwaliteitsvolle
<i>Samenhang</i>	lessen muzische vorming en kreeg een breed beeld van de verschillende
<i>Brede harmonische vorming</i>	domeinen binnen dit leergebied. De krachtlijnen van het leerplan vormden de
<i>Actief leren</i>	leidraad bij de keuze van een onderwijsleerpakket.

De onderlinge afspraken en de consequente manier waarop de onderwijzers met het onderwijsleerpakket omgaan, garanderen in belangrijke mate de volledigheid van het aanbod en het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Bovendien gebruiken ze een efficiënt instrument om te bewaken of alle domeinen over de verschillende klasgroepen heen voldoende frequent aan bod komen. Een ander instrument helpt hen om op een overzichtelijke manier de variatie aan muzische werkvormen in kaart te brengen.

De visie en de krachtlijnen die het leerplan vooropstelt, zijn in de bijgewoonde lessen herkenbaar. Het valt op dat de onderwijzers in alle klassen aandacht hebben voor het muzische proces en de componenten beschouwen en creëren uitdrukkelijk aan bod laten komen. Uit de bijgewoonde lessen blijkt dat de leerlingen kansen krijgen om creatief te zijn en hun muzische talenten te ontwikkelen. Originele werkvormen en boeiende activiteiten dagen hiertoe uit. Daarnaast vormen ook de culturele (buitenschoolse) uitstappen of activiteiten en de creavormiddagen een meerwaarde voor de muzische ontwikkeling van de leerlingen.

Materieel beheer	Op basis van het leerplan investeerde het schoolteam in de aankoop van de
Uitrusting	nodige leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. De digitale
<i>Leermiddelen</i>	borden vormen in alle klassen een meerwaarde om de muzische lessen te
	verlevendigen en de leerlingen in contact te brengen met inspirerende
	muzische impressies. Zowel op klas- als op schoolniveau besteden de
	onderwijzers aandacht aan de creatieve presentatie van het leerlingenwerk.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Het team van de lagere afdeling investeerde in de evaluatiepraktijk en ontwikkelde een aantal tools die een brede evaluatie ondersteunen. Zelf- en peerevaluatie van de leerlingen krijgt in alle klassen aandacht. Hierbij blikken de leerlingen terug op wat ze leerden tijdens een activiteit of een les en krijgen ze ook de kans elkaars werk te beoordelen. De evaluatiemomenten bieden de leerlingen de kans om ‘taal te gebruiken’ om over het muzisch proces dat zich tijdens de les afspeelt, te praten.
	Af en toe proberen de onderwijzers via gerichte observaties na te gaan in welke mate de leerlingen een vooropgestelde doelstelling bereiken. Met deze observaties brengen de leerkrachten de beginsituatie van de leerlingen voor muzische vorming in kaart. Deze werkwijze is nog volop in ontwikkeling en de kwaliteit ervan heeft nog groeipotentieel.
	De onderwijzers verklaren met de resultaten van de leerling voor muzische vorming rekening te houden bij advisering naar het vervolgonderwijs.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers creëren een stimulerend pedagogisch klas- en schoolklimaat en dit vormt de basis van de leerbegeleiding voor muzische vorming. Leerlingen krijgen de kans om in een veilig leef- en leerklimaat te experimenteren en hun muzische talenten te ontwikkelen.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	De voorbije jaren investeerde het schoolteam in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst in een intensief ontwikkelingstraject. De wijze waarop de onderwijzers de lessen muzische vorming organiseren en uitwerken, illustreert het effect van dit traject. Het schoolteam benut de aanwezige expertise om van elkaar te leren en om de muzische activiteiten en lessen inhoudelijk te versterken. De organisatie van de creatieve voormiddagen illustreert dit. Dat binnen het schoolteam de mogelijkheid bestaat om elkaars talenten te benutten, vormt een meerwaarde voor de onderwijspraktijk. Het team van de lagere afdeling verdient waardering voor het geleverde werk. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het positieve ontwikkelingsproces dat de teamleden doormaakten ook de toekomstige schoolwerking gunstig kan beïnvloeden en de degelijkheid van de onderwijskwaliteit blijvend kan verzekeren.

3.5 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

De werken aan de sanitaire installaties zijn uitgevoerd. Uit de rondgang blijkt dat de inrichting van de sanitaire ruimtes voldoet.

3.6 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

De directeur werkte de geformuleerde inbreuk op de regelgeving weg. Ze vulde het schoolwerkplan aan met de nodige informatie over de voorzieningen voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Veronique BILTEREYST de inspecteur-verslaggever	Katia VAN LYSEBETH de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	